

Posudek školitele na doktorské studium a jeho závěrečný písemný výstup (disertační doktorskou práci) Mgr. Jana Kahudy – obor pomocné vědy historické, FF UK Praha

Mgr. Jan Kahuda – absolvent magisterského studia na FF UK v Praze oborů archivnictví - dějepis – nastoupil do doktorského studijního programu oboru pomocné vědy historické na FF UK v roce 2007. V roce 2008 úspěšně složil specializační zkoušku z předmětu archivnictví, v 2011 zkoušku z německého jazyka a v roce 2014 z metodologie oboru (se zaměřením na Dějiny archivů a archivnictví – jejich problémy, otázky a perspektivy). V roce 2010 sepsal seminární práci na téma *Československá archivní společnost v meziválečném období* a recenzi na knihu Jiřího Lacha o archiváři a historikovi Josefu Borovičkovi. Plejádu atestací doktorského studijního programu úspěšně uzavřel Státní doktorskou zkouškou v roce 2014.

Doktorské studium absolvoval při náročné práci odborného archiváře Národního archivu v Praze, kde se intenzivně podílel na akviziční činnosti především osobních fondů, dále na pořádání a inventarizaci pozůstalostí předních českých historiků a archivářů, fondů dobrovolných organizací a při rekonstrukci fondové části Starý archiv rodinného archivu Metternichů. Stranou jeho aktivit archiváře nezůstala ani badatelská agenda, kde vybral a ke studiu zájemcům předložil více než sto padesát archivních souborů, dále ediční a redakční činnost, zejména výkonná redakce „podnikového“ periodika Národního archivu *Paginae historiae* a výzkum bohemik v zahraničí – v Rakouském státním archivu ve Vídni a ve státním archivu ve Florencii. Nadstandardní znalosti, invence, seriózní a přátelské jednání Mgr. Kahudy, který v současné době náleží k nejfundovanějším pracovníkům Národního archivu se značným potenciálem dalšího odborného růstu byly v roce 2014 oceněny jeho jmenováním do manažerské funkce vedoucího oddělení.

Osobnostní profil Mgr. Jana Kahudy by nebyl úplný, kdyby nebyla připomenuta jeho řešitelská participace na vědeckých projektech Ministerstva zahraničních věcí ČR („Česká menšina v Rakousku“ a „Poválečný vývoj české menšiny na základě písemností Školského spolku Komenský“), Grantové agentury ČR („Průvodce po fondech a sbírkách Rakouského státního archivu ve Vídni“), rozsáhlá odborná publikační činnost, jež v současnosti u studií a článků již přesáhla třicet položek a pedagogický podíl na vzdělávání nové generace archivářů v rámci předmětů z archivnictví realizovaných na Katedře pomocných věd historických a archivního studia FF UK v Praze.

Doktorský studijní program oboru se tak jednoznačně jeví jako logické vyvrcholení dosavadního profesního vývoje a zrání Mgr. Jana Kahudy. Jako téma své disertační práce si po konzultaci s nestorem oboru pomocné vědy historické v České republice prof. PhDr.

Ivanem Hlaváčkem, CSc. zvolil *Problematiku rodinných archivů v Čechách na příkladu rodinného archivu Metternichů*. K jejímu řešení přistoupil vyzbrojen velmi dobrými znalostmi praktického archiváře (zároveň správce fondu) a vybaven poznatky z kompletu teoretických archivních prací ve středoevropské dimenzi. To mu umožnilo postavit si badatelské otázky výrazně překračující obvyklou „archivářsko-historickou deskripci“ bazírující na důkladném přiblížení nalezených písemných pramenů, byť je logické, že řadu z nich bude ještě třeba hlouběji propracovat a koncepčně ujasnit. Nicméně průkopnický charakter předložené disertační práce zůstává neotřesitelným.

Z hlediska struktury díla je třeba vytknout jeho tři tématické segmenty. V prvním z nich autor včlenil zkoumanou problematiku do evropského diskurzu dějin archivnictví a archivů, který práci poskytuje nezbytné teoretické a metodologické ukotvení. Dějiny archivnictví a archivů nazírá v rovině zahraniční a domácí. Zvláště oceňuji znalost českého bádání a strukturní analýzu přístupů k tématu, přičemž si autor uvědomuje jeho nedostatečné koncepční vymezení a metodologické zázemí, řekl bych jistou „zapozdílost“ dějin českého archivnictví a archivů, jež do značné míry zůstaly „vězet“ v 19. století. To však kolegovi Kahudovi otevírá značné možnosti inovací a modernizace oboru, kde by bylo vhodné ještě více využít inspirací ze zahraničí i možnosti, které nabízí propojení archivnictví s novými metodickými podněty historie i dalších vědeckých disciplín (např. genetiky či informatiky).

Druhým segmentem textu je vývoj českého šlechtického archivnictví v kontextu habsburské monarchie a Československé republiky s důrazem na posledních cca sto padesát let. Je logické, že dějiny šlechtického (rodového, rodinného) archivnictví v Čechách mohly být v textu podány pouze v nástinu, v hutné zkratce zaměřené na základní problémové okruhy terminologické povahy, na typologii rodinných archivů, jejich periodizaci, způsoby zpracování a na biografické postižení archivářů, kteří v této sféře působili. Názory na tyto otázky se vyvíjejí, Mgr. Kahuda jim nepochybně bude věnovat pozornost i nadále a své poznatky by pak mohl precizovat do vytvoření paradigmatu.

Závěrečný segment práce prokazuje důkladnou znalost rodinného archivu Metternichů a jeho historického vývoje, hodnou plně kvalifikovaného archiváře – správce fondu. Chronologický výklad od středověku po 20. století je kombinován s věcnými tématy geneze a doplňování tohoto archivu, jeho zpracování a vytváření archivních pomůcek, způsobů a možností využívání metternichovských písemností s jedním „sólokaprem“ rodu a ostatními osobnostmi majitelů svým významem nejvýše průměrnými, jakož i správců archivu – mužů různého věhlasu i úrovně. Práci Mgr. Jana Kahudy jako celek považuji za podnětnou,

velmi zdařilou a po jistém dopracování bude v publikované podobě nepochybně náležet k pionýrským počínům moderních dějin českého archivnictví a archivů.

Závěr: Při celkovém posouzení průběhu doktorského studia a jeho závěrečného písemného elaborátu považuji za nutné vyzvednout odborné kvality doktoranda jako archiváře i historického badatele, které projevily v rámci jednotlivých atestací i v disertační práci a s dobrým svědomím doporučuji dílo Mgr. Jana Kahudy k úspěšné obhajobě a jeho samého k udělení vědeckého titulu Ph.D.

V Praze, dne 20. května 2015

Doc. PhDr. Jiří Šouša, CSc.